VANJÄRVEN KOULUN LUKUVUOSISUUNNITELMA 2026-2027

1. Koulun arvoperusta

Perusopetuksen arvoperusta rakentuu valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa kuvatuille arvoille sekä Vihdin kuntastrategiassa 2026-2033 määritellyille arvoille, jotka ovat palveluhenkisyys, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja rohkeus.

Lapsiystävällinen kunta -työ on tärkeä osa Vihdin kunnan arvojen näkyväksi tekemistä ja toteutumisen seurantaa.

Koulun arvoperusta

Koulumme arvot ja toiminta pohjautuvat Vihdin kunnan arvoihin. Koulumme henkilökunta pyrkii palvelemaan kuntalaisia sekä oppilaita parhaansa mukaan, ottaen koko kyläyhteisön mukaan koulun toimintaan. Vastuullisuutta toteutamme toimimalla OPS:n mukaisesti ja pitämällä yhteyttä koteihin, jolloin koti on tietoinen koulun toiminnasta ja oman lapsen asioista. Pyrimme luomaan turvallisen ympäristön niin emotionaalisesti, psyykkisesti kuin fyysisesti. Yhteisöllisyys toteutuu osallistamalla vanhempia ja lähiympäristön toimijoita, kuten päiväkotia, koulun arkeen. Pyrimme rohkeasti kehittämään koulumme toimintaa yhdessä päiväkodin kanssa.

2. Opetus ja oppimisjärjestelyt

Koulujen työ- ja loma-ajat 2026-2027

Koulujen työ- ja loma-ajat Vihdin kunnassa lukuvuonna 2026-2027 (189 työpäivää)
(sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätös 26.11.2025 § 15)

Syyslukukausi 12.8.-22.12.2026 (90 työpäivää)
aloitus 12.8.2026 (keskiviikko)
syysloma 12.-16.10.2026 (viikko 42)
joululoma 23.12.2026-6.1.2027

Kevätlukukausi 7.1.-5.6.2027 (99 työpäivää)
aloitus 7.1.2027 (torstai)
talviloma 22.-26.2.2027 (viikko 8)
pääsiäinen 26.-29.3.2027
helatorstai 6.5.2027
vapaapäivä 7.5.2027 (perjantai)
päättäjäispäivä 5.6.2027 (lauantai)

Oppituntien ajat ja välitunnit

8.45-9.30
9.30-10.15

11-11.45
11.45-12.30
12.45-13.30
13.30-14.15

Välitunnit:
10.30-11.00
12.30-12.45

Kouluvuoden juhlat ja perinteet

Koulussa on kaksi juhlaa: joulujuhla sekä kevätjuhla. Näihin juhliin kaikki oppilaat valmistavat ohjelmia. Sen lisäksi juhlitaan eri juhlapäiviä pienimuotoisemmin.

Retket (ja koulun ulkopuolella annettava opetus)

1.-2.-3.-luokat käyvät uimahallissa uimaopetuksessa. Luokat voivat tehdä retkiä lähimaastoon koulupäivien aikana. Luokat osallistuvat myös kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisiin retkiin Vihdin kunnan sisällä.

2.1. Koulun toimintakulttuuri

2.1.1. Koulun käytänteet ja mahdolliset painotukset

<u>Liikunnallisen elämäntavan edistäminen</u>

1.8.2026 perusopetuksen opetussuunnitelmaan on tullut uusi luku liikunnallisen elämäntavan edistämisestä.

Vihdin kunnan laajassa hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2026-2030 on esitetty tavoitteita kouluille liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.

Kaikki Vihdin peruskoulut ovat rekisteröityneet mukaan valtakunnalliseen Liikkuva koulu -ohjelmaan, joka osaltaan tukee liikunnallisen elämäntavan edistämistä.

Jokaisella koululla on nimetty opettaja/opettajat, jotka vastaavat Liikkuva koulu -toiminnan kehittämisestä omalla koulullaan. Toimintaa arvioidaan lukuvuosittain hyödyntäen Liikkuva-koulu ohjelman nykytilan arvio-työkalua.

Liikunnallista elämäntapaa edistetään lisäämällä lasten ja nuorten liikkumista, tukemalla ja parantamalla lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja vahvistamalla liikunnan merkitystä koulun toimintakulttuurissa.

Koulun toimenpiteet liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi:

- pidemmät välitunnit
- oppilaiden osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen
- oppilaiden kannustaminen välituntiliikuntaan

- siirtymien kautta tuleva liikkuminen
- toiminnallisten opetusmenetelmien hyödyntäminen
- oppituntien istumisjaksojen katkaiseminen liikkumalla sekä
- koulun yhteiset liikunnalliset teemapäivät.

Lukemisen edistäminen

Koulun vanhempainillassa tehtiin huoltajien kanssa ns. lukusopimus, jossa koulu lupautui mahdollistamaan 15 minuutin lukuhetken joka päivä jokaiselle oppilaalle ja koti lupasi mahdollistaa 15 minuutin lukuhetken joka päivä kotona. Näin oppilaat lukevat noin 30 minuuttia joka päivä. Koululla käy kirjastoauto joka toinen viikko, ja oppilaat käyvät siellä opettajien kanssa hakemassa lukukirjan luokkaan. Lisäksi kirjasto pitää lukuvinkkauksen 2lk oppilaille.

2.1.2. Järjestyssäännöt

Oppilas:

- käy säännöllisesti koulussa. Huoltaja ilmoittaa/anoo poissaolot Wilman kautta, oppilas selvittää poissaolon aikaiset tehtävät.

- tulee ajoissa oppitunneille ja muihin koulun tilaisuuksiin tarvittavat välineet mukanaan, tehtävät tehtyinä ja osallistuen opiskeluun asiallisesti käyttäytyen.

- noudattaa hyviä käytöstapoja.

- kunnioittaa toisten psyykkistä sekä fyysistä koskemattomuutta.

- huolehtii oppimisympäristön viihtyisyydestä pitämällä sen siistinä.

- huolehtii hyvin koulun yhteisestä omaisuudesta, eikä tahallaan ota tai vahingoita koulun- tai toisten omaisuutta. Korvaan yhdessä huoltajieni kanssa vahingon, jos rikon jotakin tahallisesti.

- käyttää mobiililaitetta vain opettajan luvalla, muuten sen ollessa repussa äänettömänä. Koulu ei vastaa kännykän katoamisesta tai rikkoutumisesta.

- ei poistu luvatta koulun alueelta.

- noudattaa kaikkien kouluyhteisön aikuisten ohjeita.

- noudattaa välitunneista sovittuja sääntöjä, ottaa kaikki mukaan leikkiin. Käyttää välituntivälineitä turvallisella ja sovitulla tavalla.

- noudattaa ruokailussa hyviä käytöstapoja, maistaa kaikkia ruokia, kiittää astiat palauttaessaan keittäjää. Makeisten yms. herkkujen tuomisesta sovin erikseen opettajan kanssa.

- saapuu liikuntatunneille asianmukaisissa varusteissa ja noudattaa liikuntatunnilla aikuisen antamia ohjeita.

- noudattaa turvallisuudesta sovittuja sääntöjä.

- noudattaa liikennesääntöjä ja hyviä tapoja myös koulumatkalla.

- ei tuo, käytä eikä pidä hallussaan tupakkatuotteita, päihteitä tai vahingoittamiseen ja uhkailuun soveltuvia aineita ja/tai esineitä.

2.1.3. Oppilaan ojentamisen muodot ja käytänteet

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menetelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitorangaistus tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitetuilla tavoilla. Oppilaita kohtaan voidaan käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä turvaamistoimenpiteitä.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen.

Koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan, jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Rehtori tai opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan em. perusteilla evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvalliseen paluuseen opetukseen.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää opetuksen järjestäjän monijäseninen toimielin tai opetuksen järjestäjän niin päättäessä koulun rehtori.

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin.

2.2. Oppimisympäristö

Fyysinen oppimisympäristö
Koulu on 1950-luvulla rakennettu kivitalo. Kellarikerroksessa on pieni teknisentyön tila, johon mennään ulkokautta. Keittiö sekä tekstiilityön tila sijaitsevat pääsisäänkäynnin tasolla siivessä. Tekstiilityön tilaan oppilaat kulkevat ulkokautta. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee yksi ryhmätila, jota käyttää erityisopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja, sekä ruokala ja liikuntasali. Toisessa kerroksessa sijaitsee kaksi luokkatilaa, opettajien tila ja rehtorin työhuone. Koulussa on lisäksi vinttitilaa. Oppilaiden wc-tiloihin päästään ulkokautta. Pukuhuoneet ja peseytymismahdollisuudet puuttuvat koulusta.

Koulurakennuksen kokonaispinta-ala on 760 m2 ja viereisen päiväkodin pinta-ala 345 m2. Yläkerrassa on varauloskäynti ja tulipalon varalle koululle on asennettu palovaroittimet. Teknisen työn tilan ilmanvaihto on riittämätön ja tila on melko pieni. Isommat maalaustyöt suoritetaan ulkokatoksessa.

Pihasta tehtiin vuonna 2004 koko kylän lähiliikuntapaikka. Pihalta löytyy tekemistä moneen makuun: jalkapalloa, koripalloa ja yleisurheilupaikkoja sekä talvisin luistinrata. Leikkivälineet ovat asianmukaisessa kunnossa ja turvallisia oppilaille. Ympäristöstä löytyy monenmoisia ekologisia yhteisöjä: metsää, peltoja, niittyjä tai jopa arvokas lintujärvi, joita käytämme kasvatus- ja oppimisympäristönä. 2026 koulu ja päiväkoti sai piha-alueelle myös laavun.

Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa. Vihdin kunnalla on käytössä sähköinen työskentelyalusta Google Workspace for Education (GWE).

Edudata.io -tietosuojapalvelun avulla varmistetaan, että opetuksessa käytössä olevat palvelut ja sovellukset täyttävät tietosuoja-asetuksen mukaiset vaatimukset.

Opettajien tvt -osaamista seurataan Opentunti.fi -palvelun avulla. Vihdin perusopetuksessa toimii yksi tvt -tutoropettaja.

Fyysiseen oppimisympäristöön kuuluvat koulun tilat, opetusvälineet (mukaan lukien tieto- ja viestintäteknologia) ja oppimateriaalit sekä rakennettu lähiympäristö ja ympäröivä luonto. Koulun läheisyydessä olevasta metsiköstä kaadettiin valtaosa puustosta kesällä 2019.
Koulun sisätilat maalattiin lv 2023-2024, lattiat kunnostettiin kesällä 2024 ja ruokalan kalustus uusittiin kesällä 2024. Koulutilojen pitkäjänteinen suunnittelu toteutetaan yhteistyössä käyttäjien ja eri hallintoalojen kanssa.

Psyykkinen oppimisympäristö
Koululaisten oppimista ohjaa kaksi luokanopettajaa sekä yksi erityisluokanopettaja, lisäksi on luokanopettaja joka toimii kahden koulun luottamustoimisena rehtorina. Lisäksi koulussa työskentelee kouluohjaaja (25 h/vko), erityisopettaja 4 h/vko, kuraattori noin kahden viikon välein 4 h

paikalla, kouluterveydenhoitaja noin kerran kuussa ja tarvittaessa psykologi.
Arvostamme myönteistä, kannustavaa, rohkaisevaa, kiireetöntä ja toista kunnioittavaa ilmapiiriä.
Opetuksessa edetään rauhallisesti, oppilasta kuunnellen, mutta samalla houkutellen häntä toimimaan omien edellytystensä ylärajoilla.
Oppilaan ja opettajan vuorovaikutus on keskeistä ja erilaisia oppimis- ja työskentelytapoja toteutetaan opetuksen sallimissa puitteissa.
Tuemme yhteisöllisyyttä mm. oppilaita koskevista asioista kuten välituntisääntöjen tai järjestyssääntöjen päivittämisestä keskustellaan yhteisesti.
Koulun ja kodin välinen yhteistyö on tärkeää pienessä koulussa. Oppimisen tueksi järjestetään tukiopetusta ja opiskeluhuoltoryhmä toimii tarvittaessa.

Oppimisympäristön turvallisuus
Lukuvuoden alussa tutustutaan turvallisuussuunnitelmaan ja suoritetaan riskikartoitus.

3. Oppimisen arviointi

Oppimisen ja osaamisen arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti.

3.1. Oppimisen arviointi syyslukukaudella

1.–3. -luokilla pidetään oppimiskeskustelu (entinen arviointikeskustelu), joka on formatiivista arviointia. Oppimiskeskustelussa painotetaan työskentelyn arviointia. Ainakin 1. -luokalla pidetään vanhempainvartit, joilla vahvistetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

3.2. Oppimisen arviointi kevätlukukaudella

Lukuvuositodistukset jaetaan kaikille luokka-asteille kevätjuhlassa 5.6.2027.

4. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

4.1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat pohja kaikelle koulussa annettavalle oppimisen ja koulunkäynnin tuelle.

Oppilaan tuntemus, suunnitelmallisuus ja oikea-aikaisuus sekä koulun kaikkien toimijoiden yhteistyö luovat pohjan toimivalle tuelle. Joustavat ryhmittelyt mahdollistavat oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisen ja toimivan eriyttämisen. Perusajatuksena on muuttaa toimintatapoja, jotta ne sopeutuvat erilaisiin oppijoihin, eikä toisin päin.

Kouluyhteisön jäsenten moniammatillisen osaamisen hyödyntäminen on olennaista. Erityisopettajien osaaminen lisää yhteisopettajuuden kautta mahdollisuuksia oppimisen tukeen kaikille oppilaille.

Kouluohjaajien rooli turvallisen ja rauhallisen oppimisympäristön luomisessa on merkittävä tuki koulunkäynnille. Vastuun kantamisesta sovitaan yhdessä osana lukuvuosisuunnitelmien tekemistä. Tuloksia saavutetaan, kun kaikki kouluyhteisön jäsenet sitoutuvat yhteisiin päätöksiin.

Eriyttämisen tulee olla suunnitelmallista ja pitkäjänteistä. Eriyttämistä tehdään sekä ylös-, että alaspäin. Eriyttämistä voidaan toteuttaa: joustavilla opetusryhmillä, eriyttävillä materiaaleilla, tehtävillä, kotitehtävillä ja kokeilla, samanaikaisopetuksella, joustavilla tehtävänannoilla. Eriyttäessäkin arvioinnin tulee olla läpinäkyvää oppilaalle sekä huoltajalle. Oppimaan oppimisen taitojen kehittäminen on tärkeä osa eriyttämistä.

Opetusryhmiä muodostaessa huomioidaan oppilaiden joustava sijoittelu yli luokkarajojen, joka mahdollistaa eriyttämisen sekä erityisopetuksen tehokkaan kohdentamisen sekä ottaa eri oppilaiden tuen tarpeet huomioon. Ryhmäkoon tulee olla tarpeeksi pieni, jotta yksilöllisempi opetus mahdollistuu, työrauha saavutetaan helpommin ja erilaiset työskentelytavat ja –muodot mahdollistuvat. Ryhmien muodostamisessa nivelvaiheissa otetaan mukaan mahdollisuuksien mukaan moniammatillinen tiedonsiirto.

Opettajat tekevät yhteistyötä vahvistaakseen oppilaantuntemusta, sekä saadakseen tietoja opetusryhmien eri jäsenten tarpeista ja vahvuuksista. Ryhmäkokoja suunnittelemalla mahdollistetaan opettajille tarvittava aika huomioida riittävästi eri opetusryhmien jäsenten tarpeita ja vahvuuksia. Opettajille mahdollistetaan osallistuminen koulutuksiin, jotka vahvistavat erilaisten oppijoiden kohtaamista.

Rehtori johtaa koulun toimintakulttuurin kehittämistä niin, että kaikki koulun toimijat sitoutuvat oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toimeenpanoon ja kehittämiseen.

Koulunkäynnin tukijärjestelyihin sisältyvät koulukohtaisesti käytettävissä olevat avustajapalvelut, kouluvalmentajan tai erityisohjaajan antama tuki oppilaille sekä poissaolojen suunnitelmallinen ennaltaehkäisy. Jokaisella työntekijällä on vastuu tuen toimivuudesta ja oppilaiden hyvinvoinnista.

4.1.1 Koulunkäynnin muut tukijärjestelyt

Koulun johdolla on käytännön vastuu opetuksen, ohjaukseen, opiskeluhuollon ja oppimisen tuen järjestämiseen liittyvistä ratkaisuista kouluyhteisössä, kaikilla vuosiluokilla ja kaikissa oppiaineissa sekä kasvun ja oppimisen esteiden tunnistaminen ja poistaminen koulun toimintatavoista. Tukijärjestelyihin sisältyvät koulukohtaisesti käytettävissä olevat avustajapalvelut, kouluvalmentajan, erityisavustajan tai erityisohjaajan antama tuki oppilaille sekä poissaolojen suunnitelmallinen ennaltaehkäisy. Jokaisella opettajalla on vastuu opetusryhmänsä toiminnasta, oppimisesta ja hyvinvoinnista.

Vanjärven koululla on yksi koulunkäynnin ohjaaja.

4.2. Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tarkoitetaan kaikkia oppilaita koskevia ryhmäkohtaisia järjestelyjä. Näitä ovat opettajan antama yleinen tukiopetus, opettajan antama opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja tarjotaan suunnitelmallisesti koko lukuvuoden ajan osana koulun perustoimintaa oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden lisänä.

Tukiopetuksen tulee olla kaikkien saavutettavissa. Vastuu tukiopetuksen antamisesta on opettajalla. Opettajan seuraa oppilaan opiskelumenestystä ja tarjoaa tarvittaessa tukiopetusta. Opettajalla sekä huoltajalla on vastuu ilmoittaa tukiopetuksen tarpeesta sen heti huomatessaan, oppilaalla on vastuu vastaanottaa tukiopetusta sitä tarvittaessa. Tukiopetuksessa painotetaan samanaikais- ja yhteisopettajuutta oppituntien aikana. Tukiopetusta tarjotaan myös koulupäivien ulkopuolella.

Suunnitelmallinen yhteistyö erityisopettajan sekä luokan- tai aineenopettajan kanssa toimii pohjana erityisopettajan antamalle opetukselle muun opetuksen yhteydessä. Erityisopettajan toimimisen ryhmässä samanaikaisesti tulee olla joustavaa, mutta ei ennakoimatonta, jotta turvallinen ja strukturoitu oppimisympäristö säilyy ja erityisopettajan osaaminen voi lisätä pedagogista moninaisuutta. Vastuu ryhmäkohtaisen tuen tarpeen arvioimisesta, tuen kohdentamisen suunnittelusta ja vaikutuksen arvioinnista on kaikilla opettajilla.

Opetuskielen tukiopetus pohjautuu kielitietoisuuden lisäämiseen ja toimintakulttuurin muuttamiseen. Koulun koko henkilöstö sitoutetaan kielitietoisen opetuksen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä sen arviointiin, mikä toimii tai miten toteutusta muutetaan. Kehitettäviä taitoja ovat kuunteleminen, keskustelu, sinnikkyys ja yritteliäisyys. Tavoitteet avataan myös vanhemmille.

Kielellä on iso merkitys; ne ajatukset ja tunteet lisääntyvät, joita pidetään esillä. Lapsen ja nuoren huomatuksi ja kuulluksi tuleminen vaikuttaa turvallisuuden tunteeseen ja itsetunnon vahvistumiseen. Opettajan kielitietoisuus ja oma kielenkäyttö puheessa ovat vahvoja esimerkkejä arjessa ja mahdollistavat sen, että oppilaat kuulevat hyvää yleiskieltä ja samalla oppivat tiedonalan kieltä.

Oppilaat tarvitsevat kielen oppimiseen kaikkien koulun aikuisten tukea. Kielen huomioiva pedagogiikka on sekä suomea opettelevien että suomea hyvin taitavien etu.

4.3. Oppilaskohtaiset tukitoimet

Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä voidaan samanaikaisesti tukea sekä ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla että oppilaskohtaisilla tukitoimilla. Oppilaalla on oikeus saada oppilaskohtaisia tukitoimia viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä tukemaan hänen oppimistaan tai koulunkäyntiään ja hän tarvitsee säännöllisiä tukitoimia. Oppilaskohtaisia tukitoimia ovat

1. erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä

2. erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä

3. erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa

4. perusopetuslain 31 §:n 1 momentin nojalla oppilaalle annettavat oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet.

Kaikista oppilaskohtaisista tukitoimista tehdään hallintopäätös, johon sisältyy huoltajan kuuleminen. Päätöksiin, jotka tehdään huoltajan anomuksesta ei tarvita kuulemista.

Oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi käynnistyy, kun oppilasta opettavat opettajat toteavat, että ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä tukemaan oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä. Oppilas ja hänen huoltajansa voivat myös tuoda esiin havaintonsa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyydestä. Ensimmäinen toimi on huolen heräämisen jälkeen on pohtia, miten ryhmäkohtaista tukea voitaisiin koulussa kohentaa.

Rehtorin päättää (1) oppilaskohtaisesta tukitoimesta, joka toteutetaan erityisopettajan opetuksena osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä koskien alle puolta oppiaineen sisällöstä sekä (2) oppilaskohtaisesta tukitoimesta, joka toteutetaan erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetuksena pienryhmässä. Tällöin oppilas opiskelee yli puolet tai kokonaan oppiaineen sisällön erityisopettajan opettamana ja arviointivastuu on erityisopettajalla.

Luokan opettaja/aineenopettaja ja oppilaan luokalle ryhmäkohtaista ja/tai oppilaskohtaista tukea antava erityisopettaja aloittavat oppilaskohtaisiin tukitoimiin siirtymisen valmistelun yhteistyössä oppilaan ja oppilaan huoltajien kanssa. Yhteinen näkemys oppilaan opintojen etenemisestä sekä suunnitelma tukitoimista kirjataan Wilmassa olevalle lomakkeelle. Tarvittaessa konsultoidaan opiskeluhuollon toimijoita. Koulun pedagoginen työryhmä arvioi ryhmäkohtaisen tuen toteutumista ja mahdollisia korjaavia toimia tuen antamiseen. Tukitoimien päätösprosessin eteneminen sekä oppilaan ja huoltajan hallintolain mukainen kuuleminen suunnitellaan näiden arvioiden pohjalta.

Rehtori päättää lisäksi vapauttamisesta oppiaineen suorittamisesta tilapäisesti (POL 20f). Päätökseen tarvitaan psykologinen, hoidollinen tai lääketieteellinen selvitys tilanteesta. Päätöksen ajallinen kesto on korkeintaan neljä kuukautta.

Kasvun ja oppimisen tuen erityisasiantuntija tekee hallintopäätökset:

Oppilaskohtaisista tukitoimista (3) erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa ja sen rinnalle mahdollisesti tarvittavasta erillisestä oppilaspaikasta, jos koulun vaihtuminen muuksi kuin lähikoulu on tuen järjestämisen kannalta välttämätöntä.

Sairauden, vamman tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella annettavasta opetuksesta (POL §21i, .8.2026 alkaen). Opetus järjestetään oppilaille, joiden oppimisen kyky on merkittävästi alentunut. Päätös ei pohjaudu diagnoosiin.

POL §31 mukaisista apuvälineistä (4) sekä muista opetuspalveluja koskevat päätökset.

Tulkitsemispalveluista ja avustajapalveluista (POL §31) päätöksen tekee opetuspäällikkö. Näiden päätösten valmistelun mukana toimitetaan tarvittaessa psykologinen, hoidollinen tai lääketieteellinen selvitys.

Kasvun ja oppimisen tuen erityisasiantuntija tekee myös hallintopäätökset, jos oppilaalla on tarve oppimäärästä tai
opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamiselle. Näitä ovat:

1.Tavoitekokonaisuuksittain opiskelu. Se voidaan toteuttaa opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti joko vuosiluokkaisia tavoitteita nopeammin tai hitaammin. Tavoitekokonaisuuksittain opiskelua seurataan lukukausittain. Hallintopäätös on voimassa korkeintaan yhden lukuvuoden kerrallaan.

2. Oppiaineen oppimäärän rajaaminen. Se korvaa aiemman lainsäädännön mukaisen oppiaineen yksilöllistämisen. Oppimäärän rajaamisesta tehtävää päätöstä tulee edeltää oppiaineen kokoaikainen opiskelu erityisopettajan/erityisluokanopettajan kanssa vähintään kokonaisen lukukauden verran. Tätä opetusta antanut opettaja aloittaa rajaamispäätöksen valmisteluprosessin yhteistyössä oppilaan ja oppilaan huoltajien kanssa ja kirjaa yhteisen arvion oppilaan opintojen etenemisestä, tähän asti saamasta tuesta sekä tukitoimien suunnitelman. Tarvittaessa hän konsultoi muita opettajia oppiainesisällöistä. Päätöksen valmistelu edellyttää yhteistyötä opiskeluhuollon kanssa ja psykologin arviointia oppilaan edun mukaisesta toimintatavasta

3. Perusopetuksen poikkeava järjestäminen on POL §18 mukainen päätös, joka valmistellaan koululla huoltajan anomuksesta. Päätös koskee koulupäivän lyhentämistä oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä tai oppiaineesta vapauttamista sen suorittamisen kohtuuttomuuden vuoksi tai mikäli oppilas on osoittanut, että hänellä on joltakin osin ennestään oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot. Terveydentilaan liittyvistä syistä valmisteltavaan päätökseen liitetään oppilaan opintojen etenemisestä ja tähän asti saamasta tuesta tehtävän arvion sekä tukitoimien suunnitelman lisäksi aina terveydenhuollon ammattilaiselta saatu arvio.

4.4. Koulupoissaoloihin liittyvät käytänteet

Vihdin kunnassa on käytössä Koulu Kunnossa–hankkeessa (2020-2023) laadittu kymmenen Länsi-Uudenmaan kunnan yhteinen Poissaoloihin puuttumisen malli. Sen ensisijainen toimi on edistää koulussa toimintakulttuuria, joka ehkäisee mahdollisimman tehokkaasti poissaolojen syntymistä.

4.4.1 Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen

Poissaolojen ehkäiseminen on keskeisessä asemassa suunniteltaessa poissaoloihin liittyviä toimenpiteitä ja toimintamalleja. Poissaolojen ehkäisemisessä kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa tuetaan niin kouluyhteisön kuin yksittäisen oppilaankin tasolla.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden varhainen havaitseminen sekä riittävä ja oikea-aikainen tuki ehkäisee poissaoloja. Oppimisen sujuminen, onnistumiset ja kannustava palaute tukevat kouluun kiinnittymistä. Myös kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen ja niihin järjestelmällinen puuttuminen tukevat yksittäisen oppilaan ja koko yhteisön hyvinvointia ja kiinnittymistä koulutyöhön.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö, keskustelu läsnäolon merkityksestä ja tiedottaminen poissaolojen seurannasta ja puuttumisen käytännöistä tukee oppilaan läsnäoloa koulussa.

4.4.2 Poissaolojen seuranta ja niistä ilmoittaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa poissaoloja suunnitelmallisesti hyödyntäen koulutason tietoja. Opetuksen järjestäjä päättää poissaoloihin puuttumisen toimintamallissaan kenen tehtävänä ja miten on seurata koulun tasolla oppilaiden poissaoloja suunnitelmallisesti koulu-, luokka- ja yksilötasolla.

Vihdin kunnassa käytössä olevat poissaolojen seuraamisen vastuut:

Poissaolojen seuranta	**Vastuu**	**Miten**
yksilötasolla	luokanopettaja/ohjaaja	Wilman aktiivinen seuraaminen ja poissaolomallin mukaiset toimenpiteet.
luokkatasolla	luokanopettaja/ohjaaja ja rehtori	Luokanopettaja/ohjaaja on yhteydessä rehtoriin huolikynnyksen ylityttyä. poissaolomallin mukaiset toimenpiteet.

koulu	rehtori	Wilmasta saatavan tiedon koostaminen/seuraaminen ja koulukohtaisten toimien tehostaminen

On tärkeää, että poissaoloihin reagoidaan varhain poissaolon syystä riippumatta. Poissaolosta ilmoitetaan huoltajalle tai muulle oppilaan lailliselle edustajalle mahdollisimman pian. Poissaolojen lisääntyessä tai pitkittyessä tulee olla viipymättä yhteydessä opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisiin. Poissaolojen kohdennetusta seurannasta sovitaan yksilöllisesti.

4.4.3 Poissaoloihin puuttuminen ja taustasyiden selvittäminen

Yksittäisen oppilaan poissaoloihin puututaan opetuksen järjestäjän tekemän poissaoloihin puuttumisen toimintamallin mukaisesti. Opettaja voi konsultoida yksittäisen oppilaan asiassa opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisia opiskeluhuollon tuen tarpeen arvioimiseksi ja tilanteen selvittämiseksi. Monialainen työskentely on tärkeää käynnistää mahdollisimman varhain. Tarvittaessa kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä (yksilökohtainen). Ryhmässä selvitetään oppilaan tuen tarvetta, järjestetään tukea ja seurataan tilannetta. Opiskeluhuoltopalveluista oppilas ohjataan tarvittaessa koulun ulkopuolisiin sosiaali- ja terveydenhuollonpalveluihin.

Oppilaan poissaolojen vähentämiseksi voidaan lisäksi tarvita oppilaan tarvitsemien oppimisen ja koulunkäynnin tukitoimien päivittämistä. Mikäli oppilas ei terveydentilan tai painavan muun syyn vuoksi pysty kokonaan tai osittain osallistumaan lähiopetukseen, tulee viimesijaisena keinona harkita päätöksen tekemistä erityisistä opetusjärjestelyistä ja oppimissuunnitelmasta ja siitä, miten oppilaan opetus, oppimisen tuki ja arviointi järjestetään poissaolojakson aikana.

Tarvittaessa on otettava yhteyttä sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi tai tehtävä lastensuojeluilmoitus.

https://www.koulukunnossa.fi/poissaolomalli/

4.5. Aamu- ja iltapäivätoiminta

Iltapäivätoiminta

Opetushallituksen laatimat Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet (2011) ohjaavat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Lähtökohtana iltapäivätoiminnan järjestämisessä on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle koulupäivän jälkeen. Toiminta tukee lapsen kasvua ja kehitystä ja auttaa perheitä heidän kasvatustehtävässään.

Iltapäivätoiminta on Vihdissä pääasiassa kunnan järjestämää koulujen yhteydessä tapahtuvaa toimintaa. Kunta tukee myös muita toiminnan järjestäjä esimerkiksi Vihdin evankelis- luterilaista seurakuntaa, joka on järjestänyt toimintaa Nummelassa ja Vihdin kirkonkylällä.

Vammaisten oppilaiden aamu- ja iltapäivähoitoa järjestetään Kuoppanummen koululla yhteistyössä Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueen kanssa.

Vanjärven koulussa ei ole aamu- eikä iltapäivätoimintaa.

4.6. Opiskeluhuolto

Opiskeluhuolto on yhteisöllistä ja yksilökohtaista työtä, jonka avulla huolehditaan niin kouluyhteisön kuin yksittäisen oppilaan hyvinvoinnista ja oppimisesta. Opiskeluhuollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko koulu- tai opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta. Opiskeluhuolto ulottuu kaikkeen koulutyöhön ja on kouluyhteisön aikuisten yhteinen tehtävä.

4.6.1. Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Rehtorin johtama yhteisöllinen opiskeluhuolto on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria ja arjen huolenpitoa, jonka avulla järjestetään oppilaan koulunkäynnin tuki sekä vahvistetaan oppilaan osallisuutta ja kokemusta kuulumisesta luokka- ja kouluyhteisöön. Yhteisöllinen opiskeluhuolto kuuluu jokaisen koulussa työskentelevän aikuisen tehtävään.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon lukuvuosittaiset teemat päätetään yhdessä koulun ja varhaiskasvatuksen toimijoiden kesken. Lukuvuoden 2026-2027 ylätason teemoina ovat kohtaaminen, hyvän huomaaminen arjessa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden sekä tunnetaitojen vahvistaminen. Yhteisöllisen opiskeluhuollon kokonaisuus on merkittävä työväline myös 2026-33 kuntastrategian kiusaamisen nollatoleranssin toteuttamiseen. Osallisuutta tukeva koulun toimintakulttuuri edistää läsnäoloa, oppimista, yhteisöllisyyttä ja sitä kautta kokonaisvaltaista hyvinvointia ja turvallisuutta.

Koulussa opitaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja ryhmässä toimimisen taitoja osana oppiaineiden opetusta ja laaja-alaisen osaamisen kokonaisuutta. Yhteisön kannustava ilmapiiri tukee oppilaiden aitoa toimijuutta sekä vertaissuhteiden muodostumista. Erityistä huomiota ryhmäyttämiseen tulee kiinnittää opintojen nivelvaiheissa, jolloin kiinnittyminen uuteen yhteisöön on kesken.

Välittävä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä kiireettömyys ja kuulluksi tuleminen edistävät oppilaan kiinnittymistä yhteisöön. Poissaolojen ehkäisemistä, suunnitelmallista seurantaa ja niihin puuttumisen koordinointi on osa yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön kokonaisuutta. Yhteisöllisen työn suunnittelussa on siksi tärkeää varmistaa oppilaiden ja huoltajien osallisuus.

Koulut tuottavat opetuksenjärjestäjäkohtaiseen suunnitelmaan arvion opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista.

4.6.2. Yksilöllinen opiskeluhuolto

Yksilöllinen opiskeluhuolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen. Yksilöllisen opiskeluhuollon toimintaa ovat: konsultaatiot, palveluihin ohjaaminen ja monialaisen asiantuntijaryhmän työskentely.

Opettajat ovat avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa. Opettajan näkökulmaa tarvitaan myös tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä, mutta sen toteuttaminen edellyttää oppilaan suostumusta.

Yksilöllisen moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen tarvitaan huoltajan ja oppilaan suostumus. Ainoastaan suostumuksen kautta ryhmään nimetyt saavat osallistua ryhmässä käsiteltäviin opiskeluhuollollisiin asioihin. Oppilaitoksen edustaja kirjaa Wilmassa olevaan OHL 20§ mukaiseen opiskeluhuoltokertomukseen huoltajan ja oppilaan suostumuksen sekä palaverissa käsitellyt asiat. Opiskeluhuollon ammattilaiset tekevät omat kirjauksensa ammattiryhmiään koskevan lainsäädännön vaatimilla tavoilla.

Mikäli oppilaan asiassa on tarvetta perustaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen monialainen asiantuntijaryhmä tai sellainen on jo olemassa, voidaan oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä asioita käsitellä myös tässä yhteydessä ja opettaja voi kirjata sovitut tukitoimet oppilaan pedagogiseen asiakirjaan (tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan). Tällaisessa tapaamisessa käsitellään siten kahta eri asiaa, jotka kirjataan kahteen eri dokumenttiin (oppilashuoltokertomus OHL 20 § / tuen toteuttamista koskeva suunnitelma POL 20 f § /muu pedagoginen asiakirja).

4.6.2.1 Opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisten roolit oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnissa ja suunnittelussa

Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvä moniammatillinen yhteistyö opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisten kanssa ei ole oppilas- ja opiskelijanhuoltolain mukaista opiskeluhuoltoa vaan sitä ohjaa perusopetuslaki. Kukin opiskeluhuoltopalvelujen ammattilainen antaa oman alansa asiantuntemusta ja/tai asiakkuuden kautta syntynyttä asiantuntemustaan ja ymmärrystään oppilaan tilanteesta, kun on tarvittaessa ja pyydettäessä mukana arvioimassa ja suunnittelemassa perusopetuslain mukaisia oppilaskohtaisia tukitoimia, jotka ovat

- erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä
- erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama opetus pienryhmässä
- erityisluokan opettajan antama opetus erityisluokassa
- tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet

Jos oppilaalla on olemassa olevia muita sosiaali- ja terveydenhuollon hoitokontakteja, heitä voi myös pyytää tarvittaessa mukaan oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointiin ja suunnitteluun.

Opiskeluhuollon kuraattori on sosiaalialan sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin asiantuntija. Kuraattori osallistuu tarvittaessa ja pyydettäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun olosuhteiden, ihmissuhteiden, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin, käyttäytymisen, tunne-elämän ja elämänhallinnan näkökulmasta. Opiskeluhuollon kuraattori osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun. Kuraattori huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta kuraattoriyksikön sisällä. Kuraattori osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle.

Opiskeluhuollon psykologi on lapsen ja nuoren psyykkisen hyvinvoinnin sekä oppimisen psykologian asiantuntija. Psykologi osallistuu tarvittaessa ja pyydettäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun oppimisen, psyykkisen kehityksen, itsesäätelyn haasteiden ja mielenterveyden näkökulmasta. Opiskeluhuollon psykologi ottaa pyydettäessä ja tarvittaessa kantaa oppiaineen rajaamiseen, tarpeeseen vapauttaa oppilas tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä ja perusopetuksen järjestämiseen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite liittyen kykyyn opiskella toiminta-alueittain tai oppiaineittain sekä liittyen oppivelvollisuuteen. Psykologi voi lisäksi konsultoida pyydettäessä ja tarvittaessa liittyen oppilaskohtaisen tulkitsemis- ja avustajapalvelun tarpeeseen terveydellisistä syistä. Opiskeluhuollon psykologi osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun. Psykologi huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta psykologiyksikön sisällä. Psykologi osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle.

Kouluterveydenhoitaja on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen sekä lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen asiantuntija. Terveydenhoitaja osallistuu tarvittaessa ja pyydettäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun oppilaan terveydentilan ja toimintakyvyn näkökulmasta. Kouluterveydenhoitaja osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun. Kouluterveydenhoitaja huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikön sisällä. Kouluterveydenhoitaja osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle.

Koululääkäri on lasten ja nuorten fyysisen ja psyykkisen kasvun ja kehityksen sekä niiden pulmien lääketieteellinen asiantuntija. Terveydenhoitaja, psykologi tai kuraattori voi konsultoida lääkäriä, jos lääkärin asiantuntemusta oppilaskohtaisten tukitoimien arvioimiseksi ja suunnittelemiseksi tarvitaan. Oppilaan hoitavalta lääkäriltä voi pyytää tarvittaessa kannanottoa tarpeeseen vapauttaa oppilas tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä, perusopetuksen järjestämiseen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite sekä oppilaskohtaisen avustajapalvelun tarpeeseen.

Opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisten kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamistapoja oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa ja suunnittelussa

• Yhteistyö voidaan toteuttaa esimerkiksi konsultoimalla suoraan suullisesti tai kirjallisesti (sähköisesti) oppilashuoltopalveluiden asiantuntijaa, jonka asiantuntemuksen piiriin oppilaan asia kuuluu.

• Jos opettaja ei tiedä, ketä asiantuntijaa olisi tarpeen konsultoida, hän voi konsultoida koko opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisten tiimiä (”OHMY-tiimi”) yhteisellä konsultaatioajalla.

• Opettaja kokoaa pedagogisen oppilaskohtaisen ryhmän oppilaskohtaisten tukitoimien arviointia ja suunnittelua varten. Opiskeluhuoltopalveluiden työntekijät tulevat tarvittaessa ja pyydettäessä mukaan, jos opiskeluhuoltopalveluiden työntekijä tietää etukäteen, kenen oppilaan tukitoimia tapaamisessa käsitellään ja hänelle on lyhyt kooste oppilaan aiemmista pedagogisista tukitoimista ja tieto siitä, mihin asiaan tarvitaan opiskeluhuoltopalveluiden asiantuntijan mielipidettä.

• Mikäli oppilaan asiassa on tarvetta perustaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen monialainen asiantuntijaryhmä tai sellainen on jo olemassa, voidaan oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä asioita käsitellä myös tässä yhteydessä ja opettaja voi kirjata sovitut tukitoimet oppilaan pedagogiseen asiakirjaan/tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan. Tällaisessa tapaamisessa käsitellään siten kahta eri asiaa, jotka kirjataan kahteen eri dokumenttiin (oppilashuoltokertomus OHL 20 § / tuen toteuttamista koskeva suunnitelma POL 20 f § /muu pedagoginen asiakirja).

4.6.3. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Koulussamme järjestetään joka syksy vanhempainilta, jossa käydään läpi koulun henkilökunta, sekä tärkeimpiä ajankohtaisia aiheita. Koulussamme on paljon yhteistyötä niin vanhempainyhdistyksen, kuin päiväkodinkin kanssa. Joka syksyinen kodin ja koulunpäivä vietetään yhdessä päiväkodin ja perheiden kanssa syyskuun viimeisenä perjantaina. Vanhempainyhdistys on perinteisesti ollut mukana myös, luisteludiskossa sekä retkillä. Tämä kaikki tukee oppilaiden sekä perheiden hyvinvointia, ja tuo koulua, sekä koulun tarjoamia palveluita lähemmäksi perheitä. Koulun ulkopuolisista verkostoista käytössämme on tarvittaessa K-0, ankkuri, someturva, perhesosiaalityö, koulunuorisotyö ja seurakunta, sekä kirjasto.

4.6.4. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Kouluissa on käytössä kuntatasoinen suunnitelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi.

Väkivaltaan puuttumisessa noudatetaan V-0 (väkivaltaa nolla) mallin mukaisia toimia. V-0 käsikirjassa https://www.vihti.fi/v-0-kasikirja/ on kattavasti selvitetty erilaisten tapausten vaatimat toimenpiteet ja vastuut sekä yhteystiedot tarvittaville ilmoituksille. Oppilaan näkemykset tapahtumista kirjataan Wilmaan tuen välilehdeltä löytyvään ”Muut asiakirjat” -valikon alla olevaan kiusaamiseen puuttumisen lomakkeelle.

K-0 toiminta (ratkaisemattomat konfliktit 0) on tarkoitettu pitkittyneiden ja haastavien kiusaamis- ja väkivaltatapauksien selvittelyyn. Vakavat kiusaamistapaukset ulottuvat usein koulupäivän lisäksi vapaa-ajalle ja myös sosiaaliseen mediaan. Tyypillistä on myös, että kodin ja koulun välinen yhteistyö on kriisiytynyt monimutkaisen tapauksen edetessä. Työskentelyssä pyritään löytämään konfliktin juurisyyt keskustelemalla eri osapuolten kanssa sekä erikseen että yhteisissä tapaamisissa. Toiminnan keskeisiä periaatteita ovat kaikkien osapuolten kuuleminen, puolueettomuus ja perheiden tukeminen.

K-0 työ ei korvaa olemassa olevia koulun toimintamalleja tai opiskeluhuoltoa, vaan vahvistaa niitä ja tuo kouluihin esimerkiksi perheiden kanssa tehtävän työn osaamista. K-0 asiantuntija tarjoaa konsultaatiota, tekee tarvittaessa tilanteen alkuarvion ja kokoaa kiusaamistapauksen ympärille moniammatillisen verkoston sekä ohjaa tarvittaessa lapsen ja perheen muihin palveluihin. Verkostossa on mukana koulun henkilöstöä, sosiaalityö, poliisi, lastensuojelu ja muut lapsen tai nuoren elämässä mukana olevat ammattilaiset.

Kaikissa kouluissa on lisäksi käytössä someturva, joka on asiantuntijoiden kehittämä digitaalinen palvelu. Sen kautta saa nimettömästi apua somessa, peleissä tai muualla netissä kohdattuihin ikäviin tilanteisiin.

4.7. Lasten ja nuorten hyvinvointi

4.7.1 Harrastussuunnitelma

Vihdin peruskoulujen 1.-9. luokkien oppilaille järjestetään iltapäivisin maksutonta kerho- ja harrastustoimintaa sekä koulun tiloissa että paikallisten harrastustoimijoiden tiloissa. Kerho- ja harrastustoimintaa järjestetään Vihdin kunnalle myönnetyn Opetus- ja kulttuuriministeriön Harrastamisen Suomen mallin avustuksen sekä Opetushallituksen Koulujen kerhotoiminnan tukemisen ja kehittämisen avustuksen rahoituksilla.

Koulupäivien yhteydessä järjestettävän kerho- ja harrastustoiminnan tavoitteena on lasten ja nuorten

- Hyvinvoinnin lisääminen
- Eriarvoisuuden vähentäminen
- Syrjäytymisen ehkäisy
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä jaksamisen tukeminen
- Luovuuden ja liikkumisen tukeminen
- Uusien taitojen oppiminen ja koulussa opitun soveltaminen

Kerho- ja harrastustoiminnassa pyritään siihen, että lapset ja nuoret saavat onnistumisen, osaamisen ja ilon kokemuksia. Toiminnan kautta tuetaan lasten ja nuorten harrastuneisuutta ja mieluisan harrastuksen löytämistä. Koulun henkilökunta sekä opiskeluhuolto ohjaavat sellaisia lapsia ja nuoria kerhotoiminnan piiriin, joilla ei esimerkiksi perheen tuen puuttuessa ole mahdollisuutta harrastaa säännöllisesti. Kerho- ja harrastustoiminnan järjestämisessä tavoitteena on, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus ainakin yhteen harrastukseen.

Kerhot pyritään järjestämään lähtökohtaisesti siten, että ne alkavat heti koulupäivän päätyttyä ja oppilaat siirtyvät harrastuksiin omatoimisesti. Koululla ei ole mahdollista odottaa kerhotunnin alkamista, koska odotteleville oppilaille ei ole valvontaa.

Harrastustunneille osallistuvat ovat vakuutettuja tapaturmien varalta. Vakuutus on voimassa koulupäivän, harrastustunnin sekä harrastukseen liittyvien välittömien matkojen aikana. Oppilaiden siirtyminen harrastustunneille tapahtuu omatoimisesti.

Kaikissa Vihdin kunnan peruskouluissa on tarjolla harrastusryhmiä, joista mahdollistetaan kuljetusoppilaiden kotiinkuljetus harrastustoiminnan jälkeen. Harrastushaku-sivustolla (www.vihti.fi/hobbyhour) näkyy harrastuskohtaisesti onko kuljetusmahdollisuus saatavilla.

Tarkoitus on, että harrastukseen sitoudutaan koko kaudeksi (lukukausi tai lukuvuosi). Kuljetusaikoja ei voi vaihdella edestakaisin lukuvuoden aikana. Mikäli harrastuksesta haluaa jäädä pois kokonaan, niin kuljetusmuutokset pyritään käsittelemään kahden viikon kuluessa.

Siirtyminen harrastuksesta kuljetukseen tapahtuu omatoimisesti. Koulun puolesta ei ole lähtevien kuljetusten valvontaa, jos kerhotunnin jälkeinen kuljetus lähtee päivän viimeisten oppituntien kotiinkuljetusten jälkeen.

Lisätietoja mm. vakuutuksista ja vastauksia usein kysyttyihin kysymyksiin:

https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/hobby-hour/usein-kysytyt-kysymykset/

Koulun kerhotoiminta

Koulun kerhotoiminta on perusopetuslain 47§:ssä mainittua ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyä toimintaa, mitä kunta voi järjestää perusopetuksen oppilaille. Toiminnan tulee olla perusopetukselle perusopetuslain 2 §:ssä säädettyjen tavoitteiden mukaista.

Harrastamisen Suomen mallin kerho- ja harrastustoiminta

Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta on nuorisolain alaista vapaa-ajan toimintaa, jonka tarkoituksena on edistää nuorten hyvinvointia mahdollistamalla mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän jälkeen tai ennen sen alkamista. Harrastus ei sisälly perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun opetukseen eikä harrastustoimintaan sovelleta perusopetuslain säännöksiä.

Toiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Kun kunta järjestää nuorten harrastustoimintaa, sen tulee kuulla nuoria heidän harrastustoiveistaan ja laatia koulukohtainen harrastussuunnitelma nuorten kuulemisesta saatujen tietojen perusteella.

Vihdin kunnassa lasten ja nuorten kuuleminen pohjautuu joka toinen vuosi toteutettavan valtakunnallisen koululaiskyselyn kautta. Kysely toteutettiin vuoden 2024 loppupuolella ja siihen vastasi alakoululaisista 46% ja yläkoululaisita 60% kunnan peruskoulujen oppilaista. Kyselyn tuloksia hyödynnetään harrastustoiminnan suunnittelussa siten, että jokaiselle koululle pyritään järjestämään vähintään yksi suosituimmista harrastussisällöistä. Tämän lisäksi jokaiselle koululle on tavoitteena tarjota vähintään yksi liikunnallinen ja yksi muun sisältöinen harrastustunti.

Koulun oppilaille tarjolla olevat Harrastamisen Suomen mallin ryhmät:

Liikuntakerho 1.-3.-luokan oppilaille maanantaisin klo 13.30-14.30.

4.7.2 Kulttuurikasvatussuunnitelma

Vihdin kunnan kulttuuripalveluissa on laadittu Kulttuurikasvatussuunnitelma.
Suunnitelman avulla tuetaan lasten ja nuorten oikeutta taiteen ja kulttuurin kokemiseen. Se on myös osa kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Kulttuurikasvatussuunnitelma on lukuvuosisuunnitelman liitteenä.

4.7.3 Hyvinvointisuunnitelma

Vihdin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2026-2030 on luettavissa kunnan nettisivuilla https://www.vihti.fi/kuntana/strategiat-ja-ohjelmat/laaja-hyvinvointikertomus-ja-suunnitelma-2026-2030/

4.7.4 Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Vihdin kunnan perusopetukseen on laadittu Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka on lukuvuosisuunnitelman liitteenä. Sen tarkoituksena on edistää opetuksessa tehtävää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä.

4.7.5 Vihdin kunnan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma

Vihdin kunnan kestävän energian ja ilmaston -toimintasuunnitelman tavoitteena on jalkauttaa ilmastotyö osaksi kaikkia kunnan toimialoja ja niiden arkityötä sekä luoda sellaisia toimintamalleja, jotka edistävät ilmastotyötä. Suunnitelma on lukuvuosisuunnitelman liitteenä.

5. Osallisuus ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

5.1. Oppilaiden osallistaminen

Oppilaiden osallistaminen tapahtuu suunnitelmallisesti osana opetusta ja muuta koulussa järjestettävää toimintaa.

Huomioimme koulun arjessa mm. Lapsiystävällinen kunta- juhlaviikon sekä lapsen oikeuksien viikon.

5.2. Huoltajien osallistaminen ja kodin ja koulun yhteistyö

Koululla sekä päiväkodilla on yhteinen vanhempainyhdistys joka on mukana koulun toiminnassa aktiivisesti mm. järjestämällä kahvitarjoiluja tapahtumiin, retkiä lähimetsään sekä muualle.

5.3. Yhteistyö nivelvaiheissa

Nivelvaihe esiopetuksesta alakouluun

Nivelvaihetta esiopetuksesta alakouluun luotsaa eskarista ekalle -tiimi, joka aloittaa lukuvuosityöskentelynsä aina syyskuun viimeisenä maanantaina. Ryhmään kuuluvat varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja alakoulujen ensimmäisten luokkien kanssa työskentelevät erityisopettajat. Ryhmän vuosittaiseen aloituskokoukseen osallistuu myös muita koulun edustajia jokaisen koulun määrittämällä tavalla.

Vuosikellon mukaiset asiat kokouksessa ovat ajankohtaiset kuulumiset ja lukuvuoden tiimin kokoonpano, marraskuun tiimitapaamisen ja muiden lukuvuoden yhteistyöpalaverien aikatauluista sopiminen. Lisäksi käydään läpi edellisten tiedonsiirtojen toimivuus ja näkymä tulevaan lukuvuoteen sekä prosessin tarkistus ja kehittämisideat.

Marraskuussa tiimi käy läpi tuen oppilaiden lukumäärät ja alustavat tiedot prosessien kulusta, siirretään tieto oppilaista, joiden koulupaikka on mahdollisesti muualla kuin omassa koulupiirissä ja sovitaan aika tarkemmalle tiedonsiirrolle. Lapsille, jotka ovat esiopetuksessa varhennetun oppivelvollisuuden piirissä ryhdytään valmistelemaan yhteistyössä huoltajien kanssa mahdollisuutta tuen jatkumiseen POL §21 mukaisen opetuksena. Palaverissa sovitaan myös ensimmäiset

konsultaatiot erityisopettajan kanssa ja/tai opiskeluhuollollinen tarve sekä käydään läpi yksityisten päiväkotien oppijat.

Koulupolkujen tarkentumista tapahtuu kolujen EO:n ja VEO:n välillä pitkin kevätlukukautta. Kouluilta tehdään vierailuja päiväkoteihin ja esiopetuksen oppijat käyvät tutustumassa kouluihin.

Tiedonsiirtojen perusteella muodostetaan toukokuussa yleisopetuksen opetusryhmät ja sijoitetaan tuen oppilaat heitä parhaiten tukeviin ryhmiin sekä aikataulutetaan henkilökohtaiset tiedonsiirrot ja suunnitellaan oppilaskohtaisen tuen päätöksen aikataulutus ja valmisteluvastuu.

5.4. Muut yhteistyötahot

Koulumme muita yhteistyökumppaneita ovat mm. seurakunta, koulunnuorisotyö, kirjasto ja päiväkoti. Seurakunta pitää 3.-luokalle kaveritunteja, kirjastoauto käy koululla joka toinen viikko. Päiväkodin kanssa pyritään pitämään yhteisiä teemapäiviä.

6. Valinnaisaineet, monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueita käsitellään oppituntien aikana. Koulussamme on 1.-3-asteen oppilaita joilla ei ole vielä vallinnaisaineita osana opetusta. Monialaisena oppimiskokonaisuutena koulussamme on toukokuussa hyvinvointiviikko jossa keskitymme hyvinvoinnin teemoihin eri oppiaineiden kautta.

7. Toiminnan arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on kehittää kouluamme. Kulloistenkin kehittämiskohteiden löytämiseksi järjestetään vuosittain:

- henkilökunnan palautekokous, jossa mm. arvioidaan lukuvuosisuunnitelman toteutumista ja etsitään kehittämiskohteita.
- seuraavan vuoden suunnittelukokous
- työyhteisön henkisen hyvinvoinnin kartoitus työyhteisön toimivuuden varmistamiseksi
- työyhteisön kehittämiskeskustelut rehtorin kanssa muutostarpeiden tunnistamiseksi sekä ylläpitämiseksi
- kouluohjaajan ja luokanopettajan yhteissuunnittelut luokan toiminnan suunnittelussa ja oppilaiden auttamisessa tarkoituksenmukaisella tavalla
- Käytämme työyhteisömme kehittamiseen ja arviointiin yhteisöllisen oppilashuoltotoryhmän tuomia ideoita

Lisäksi arvioimme esim. koulun arkiruutiinien sujumista, TVT-laitteiden tasapuolisen saatavuuden ja projektien onnistumista opettajakokouksissa, suunnittelupalavereissa tai välituntisin aina tarpeen ja tilanteen mukaan.

Koulun toiminnan arviointia ja kehittämistä sekä kodin ja koulun yhteistyön kehittämistä varten kerätään arviointitietoa myös vanhemmilta ja oppilailta. Menetelminä ovat huoltajakyselyt, suora palaute ja keskustelutilaisuudet sekä oppilailta saadut palautteet ja oppilaskyselyt.

Työyhteisön itsearviointi aloitetaan henkilökohtaisella oman toiminnan arvioinnilla. Siitä arviointia laajennetaan koskemaan koko työyhteisöä.

8. Varautuminen poikkeustilanteisiin

Koulut pyrkivät toimimaan normaalisti poikkeavien olosuhteiden aikana, kuten esim. laajojen sähkökatkojen aikana. Se on tärkeää arjen turvallisuudentunteen vuoksi. Valon ja veden puute sekä lämmityskaudella rakennuksen kylmeneminen saattavat haitata koulun toimintaa sähkökatkon pitkittyessä. Jos katko kestää useita päiviä, on syytä varautua siihen, että koulu ei pysty toimimaan, jos tilat eivät enää täytä terveys- ja turvallisuusmääräyksiä.

Kouluissa veden ja ruoan saanti yritetään järjestää niin, että koulut voivat toimia myös katkon aikana.

Tarvittaessa opetus järjestetään lukujärjestyksestä poikkeavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä antaa kouluille tarkentavia ohjeita mahdollisiin poikkeustilanteisiin liittyen lukuvuoden aikana.

Sähköinen pelastussuunnitelma

Vihdin kouluissa on käytössä sähköinen pelastussuunnitelma Pelsu. Siihen on kirjattu kohteen perustiedot, turvallisuusjärjestelyt, mahdolliset vaaratilanteet ja niihin liittyvät toimintaohjeet. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja henkilöstö on velvoitettu tutustumaan suunnitelmaan lukuvuosittain. Suunnitelmasta on nähtävillä tiivistetyt paperiversiot henkilöstön taukotilassa.

9. Lisäykset/muutokset

Liitteet

Kuntatasoinen opiskeluhuoltosuunnitelma, joka sisältää Vihdin kunnan koulujen toimintamallin kiusaamis- ja väkivaltatilanteisiin liittyen

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Vihdin kunnan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma

Kulttuurikasvatussuunnitelma

Kunnan hyvinvointisuunnitelma